

TBMM
YEŞİLLER VE SOL GELECEK PARTİSİ
GRUP BAŞKANLIĞI

Sayı : 1203

Tarih : 24.07.2023

2246

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın, **Tarım ve Orman Bakanı** Sayın **İbrahim YUMAKLI** tarafından Anayasa'nın 98 inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96 ile 99 uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim. 24.07.2023

Meral DANIŞ BEŞTAŞ

Yeşil Sol Parti Grup Başkanvekili –

Erzurum Milletvekili

Doğu Anadolu Bölgesinin Erzurum-Kars Bölümü'nde yer alan Erzurum, yükseltisi oldukça fazla olan bir il olup sahip olduğu platolar üzerinde hayvancılık faaliyetlerinin son derece önemli olduğu geniş yaylalar mevcuttur. Erzurum'da yer alan yüksek düzlükler iklim-toprak-bitki örtüsü özellikleri itibariyle yüksek bir otlatma potansiyeline sahiptir. Genellikle otlak olarak kullanılan bu topraklar, yaz aylarında, yağın düzenli yağmurlar nedeniyle zengin bir ot örtüsüne sahiptir. Bu sahalarda ot formasyonları daha uzun boylu, her zaman yeşilliğini koruyan bir örtü şeklinde olup bu kuşaklarda yer alan farklı bitki türleri, küçükbaş ve büyükbaş hayvanların beslenmesinde doğal besin kaynaklarını oluşturmaktadır. Nüfusunun yüzde 45'inin geçimini tarım ve hayvancılıktan sağladığı Erzurum'un yüzölçümünün yüzde 63'ü meradan oluşmaktadır.

Türkiye'nin hayvan varlığıyla öne çıkan illerinden Erzurum, yurt içine pazarladığı **büyükbaş hayvanlarıyla** ülkenin kırmızı et üretimine önemli katkı sağladığı bilinmekte olup hayvancılık, Erzurum için önemli ekonomik bir güç teşkil etmektedir. 1980'li yıllarda Erzurum'da hayvancılığın gelişmesi adına çeşitli teşvikler verilmiş ve çalışmalar yürütülmüş ise de bugün gelinen aşamada ciddi sorunlar söz konusudur. Üreticiye gerekli destek sağlanmadığı gibi mevcut olanaklar da günümüz koşullarında yetersiz kalmakta, hayvancılık sektörü ciddi bir yara almış durumdadır.

Bakım ve beslemeye dair sorunlar ön planda olup sahadaki hayvan barınakları uygun değildir. Ayrıca yem bitkileri üretimi yetersiz, çoban sayısı azdır. Diğer önemli bir husus da meralık alanların ve doğal besin kaynaklarının azalmasıdır. Yine hayvansal üretimin

yapıldığı işletmelerde, hayvan yetiştirme ve besi faaliyetlerinde başarıya ulaşılsa üretim ve kalite yükseltile bile pazarlamada birçok problem söz konusu olup üreticinin malını nereye, nasıl ve ne kadara satacağı konusunda büyük zorluklar mevcuttur.

Bu bağlamda;

- 1- Erzurum ilinin toplam yüzölçümü içerisinde meralık alanların oranı ne kadardır?
- 2- Erzurum'da yetişen küçük ve büyükbaş sayısı ve türlerinin dağılımı ne şekildedir?
- 3- Erzurum'da yetişen hayvan sayısının son on yıl için, yıllara göre dağılımı ne şekildedir? Erzurum'da yetişen hayvan sayısının son on yıl için, ilçelere göre dağılımı ne şekildedir?
- 4- Erzurum'da hayvan yemi arzının artırılması için hangi çalışmalar yürütülmektedir?
- 5- Hayvansal ürünlerin üretimlerinin artırılabilmesi için hangi çalışmalar yürütülmektedir?
- 6- Hayvansal ürünlerin üretiminde kaynakların doğru kullanımı ve geliştirilmesi adına hangi önlemler alınmaktadır?
- 7- Yüksek verimli ırklardaki hayvan sayısının artırılması için hangi çalışmalar yürütülmektedir?
- 8- Erzurum'un hayvancılık potansiyelinin artırılması adına hangi çalışmalar yürütülecektir?
- 9- Halihazırda şap hastalığına yakalanan hayvan sayısı nedir? Şap hastalığı nedeniyle ölen hayvan sayısı nedir? Şap hastalığının önlenmesi adına hangi çalışmalar yürütülmektedir?
- 10- Halihazırda küpesiz hayvan bulunmakta mıdır? Küpelenmemiş hayvan sayısı nedir?
- 11- Hayvanlar için yeterli barınak ve soğuk hava deposu var mıdır? Sayısal olarak veriler ne şekildedir?
- 12- Erzurum'un büyük hayvan pazarının 3 haftadır kapalı olduğu ifade edilmekte olup kapalı olma gerekçesi nedir? Hayvan pazarı ne zaman açılacak ve üreticinin zararı ne şekilde tazmin edilecektir?
- 13- Erzurum'da yıllık kesilen hayvan sayısı nedir? Son on yıl için dağılım ne şekildedir?
- 14- Kesim yapılan hayvanlardan elde edilen et, yün ve sair yan ürünlerin miktarları ne şekildedir? Elde edilen et ve diğer ürünlerin ne kadarı iç pazara sunulmakta, ne kadarı ihraç edilmektedir?
- 15- Son on yıl için Erzurum'dan ihraç edilen et miktarı yıllara göre sayısal bazda ne kadardır?
- 16- Erzurum ilinde besi hayvancılığı, arıcılık, süt üretimi, et üretimi ve satışının gelişimi adına için Bakanlığınızca hangi çalışmalar yürütülecek ve üreticilere hangi katkılar sağlanacaktır?
- 17- Erzurum'da hayvancılığın gerilemesinin göçe neden olduğu bilinmektedir. hayvancılığın ve tersine göçün teşviki adına bir planlamanız mevcut mudur?